

Studiju kursa nosaukums		DARBA UN SOCIĀLĀS TIESĪBAS	
Apjoms kredītpunktos/ ECTS)	4/6	Apjoms (stundās)	160
Priekšzināšanas	Valsts un tiesību teorija, civiltiesības.		
Zinātņu nozare	Juridiskā zinātne		
Zinātņu apakšnozare	Civiltiesības		
Akadēmisko stundu kopsavilkums		Apjoms (akadēmiskās stundas)	
Tālmācības nodarbības		80	
Kontaktstundas / video lekcijas		16	
Vingrinājumi, pašpārbaudes jautājumi un testi		30	
Patstāvīgie darbi/attālinātās diskusijas		32	
Eksāmena/Ieskautes darbs		2	
1. līmeņa profesionālās studiju programmas	Personāla psiholoģija un cilvēkresursu vadība		
Studiju kursa autors(i)	Mg.iur. Valija Ulmane		
Studiju kursa pasniedzējs(i)	Mg.oec. Ilze Rubene		
Studiju kursa mērķis:	Iepazīstināt ar normatīvo aktu kopumu, kas regulē darba un sociālās tiesības. Iepazīstoties ar studiju materiālu studējošie iegūst zināšanas par darba tiesību attīstību un sistēmu, darba devēja un darbinieka tiesībām un pienākumiem, darba līguma noslēgšanas, grozīšanas un izbeigšanas kārtību un darba līgumu veidiem. Studējošie apgūs sociālas drošības sistēmas uzbūvi. Kursa apguve sekmē spēju orientēties jautājumos, kas saistīti ar darba tiesību un sociālo tiesību praktisko piemērošanu, dot iespēju bagātināt teorētiskās zināšanas.		
Prasības kredītpunktu iegūšanai (kurša novērtējuma struktūra):	<u>Gala vērtējums</u> tiek aprēķināts: 1) Moodle diskusija/uzdevums (50%); 2) Eksāmens (50%). <i>Lai izliktu gala vērtējumu, abās aktivitātēs jāuzrāda sekmīgs vērtējums – ne zemāks kā 4 balles.</i> <i>Gala vērtējums ir vidējā atzīme 10 baļļu sistēmā, proporcionāli abu minēto aktivitāšu procentuālajam sadalījumam.</i>		
Studiju rezultāti			
1. Zināšanas: 1.1. Studējošie raksturo darba tiesību un sociālo tiesību teorētiskos un praktiskos aspektus, darba tiesību subjektus un sistēmu; 1.2. Studējošie demonstrē zināšanas par darba tiesisko attiecību nodibināšanu, darbinieka un darba devēja saistībām, darba organizāciju un darba tiesisko attiecību izbeigšanu; par darba samaksas sistēmu valsts un privātajā sektorā; par darba strīdu risināšanu un sociālo dialogu, kā arī par sociālo aizsardzību darba tiesisko attiecību izbeigšanas gadījumā. 1.3. Studējošie apraksta un raksturo sociālās drošības sistēmas uzbūvi Latvijā, sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu veidus un iespējas. 1.4. Studējošais apgūst nodarbinātības regulējumu un sasaista to ar bezdarbnieku tiesībām un pienākumiem. 1.5. Studējošie nosauc un raksturo valstī iespējamajos pensiju veidus un citas sociālās apdrošināšanas iespējas.			

2. Prasmes:

- 2.1. Studējošais orientējas darba tiesību un sociālo tiesību regulējošo tiesību aktu piemērošanā.
- 2.2. Studējošais izvērtē kāzus darba un sociālajās tiesībās, sniedz to juridisku novērtējumu.
- 2.3. Studējošais izsaka un pamato savu viedokli, kā sekmēt vērtību sistēmas pilnveidošanos.

3. Kompetences:

- 3.1. Studējošais patstāvīgi sastāda dokumentus, kas saistīti ar darba tiesisko attiecību nodibināšanu, grozīšanu un izbeigšanu, orientējas darba tiesisko un sociālo tiesību normu realizācijā.
- 3.2. Studējošais novērtē strīdu risināšanas iespējamus variantus, izmantojot darba strīdus risināšanas metodes, kā arī sniedz juridisku vērtējumu konkrēta darba strīdus situācijā.
- 3.3. Studējošais analizē situāciju un nosaka personai piemērojamos sociālās palīdzības vai sociālo pakalpojumu veidus un iespējas.
- 3.4. Studējošais nosaka bezdarbniekiem paredzamās iespējas darba meklēšanas un kvalifikācijas celšanas jomā, orientējas personai atbilstošo sociālās apdrošināšanas veidu piemērošanā.

Studiju kursa saturs

N.p.k.	Temati	Kontaktstundas, video, audio nodarbības	Tālmācības nodarbības	Vingrinājumi, pašpārbaudes jautājumi un testi	Patstāvīgie darbi - attālinātās diskusijas. Patstāvīgā darba apraksts pieejams e- studiju vidē	Eksāmens
1.	Darba tiesību vispārējie noteikumi. Darba līgums. Koplīgums	16	12	4	4	2
2.	Darba attiecību tiesiskais nodrošinājums		8	3	4	
3.	Darba tiesisko attiecību izbeigšana		10	4	4	
4.	Darba un atpūtas laiks.		8	4	4	
5.	Sociālās drošības sistēma.		12	4	4	
6.	Sociālā palīdzība un sociālie pakalpojumi		12	4	4	
7.	Nodarbinātība		8	3	4	
8.	Sociālās apdrošināšanas veidi		10	4	4	
KOPĀ:		16	80	30	32	2
160						

Apgūstot studiju kursu un sekmīgi nokārtojot pārbaudījumus, studējošais spēj (*zināšanas, prasmes un kompetences*)

Studiju rezultāti:	Novērtēšanas kritēriji		
	(40-69%)	(70-89%)	(90-100%)

	STUDIJU KURSA APRAKSTS	APSTIPRINĀTS Biznesa vadības koledžas 18.01.2021. Studiju padomes sēdē Protokols Nr. VAD 4-03/18.01.2021
--	-------------------------------	--

<i>Zināšanas</i>	Nosaukt un atpazīt terminus	Definēt un atpazīt terminoloģiju	Izprast un piedāvāt situāciju risinājumu
<i>Prasmes</i>	Lietot un pamatot terminu pielietojumu	Pārbaudīt un analizēt terminu pielietojumu praksē	Sintezēt, modelēt un diskutēt par reālām problēmsituācijām
<i>Kompetences</i>	Atbildība, iniciatīva un radošums novērtējot reālas problēmsituācijas	Lēmumu pieņemšana, kritiskā domāšana reālās problēmsituācijās, prezentācijas prasmes piedāvājot risinājumus problēmsituācijās	Organizēšanas un plānošanas prasmes un pašdisciplīna risinot dažādas sarežģītības jautājumus un pieņemt pamatotus lēmumus
Iegūto studiju rezultātu apliecinājums			
<div> <div>Studiju rezultāti</div> <div>Novērtēšanas metode</div> </div>	1.	2.	3.
	Moodle diskusija/uzdevums	X	X
Eksāmens	X	X	X

Pamatliteratūra

1.	Darba likums. Latvijas Republikas likums (Saeimā pieņemts 2001.gada 20.jūnijā, spēkā stājies 2002.gada 1.jūnijā). Latvijas Vēstnesis, 06.07.2001., Nr.105.
2.	Par sociālo drošību, Latvijas Republikas likums, pieņemts 07.09.1995., spēkā stājās 05.10.1995., Latvijas Vēstnesis, 21.09.1995., Nr.144.
3.	Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums, Latvijas Republikas likums, pieņemts 2002. gada 31.oktobrī, stājies spēkā 2003.gada 1.janvārī, Latvijas Vēstnesis, 19.11.2002., Nr.168
4.	Par valsts pensijām, Latvijas Republikas likums (pieņemts 1995.gada 2.novembrī, spēkā stājies 1996.gada 1.janvārī), Latvijas Vēstnesis, 23.11.1995. Nr.182
5.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība. Zvērinātu advokātu birojs „BDO Law”. Darba likuma komentāri. Rīga, 2020. https://www.bdolaw.lv/lv-lv/insights-en/insights-en/darba-likuma-komentari
6.	Slaidiņa V., Skultāne I. Darba tiesības. Zvaigzne ABC, 2011

Papildliteratūra

1.	Dindune R., Platā K., Kasatkina L., Darba likuma komentāri, rokasgrāmata (abonentizdevums), Dienas Bizness, 2018
2.	Sociālā spēcīgāšana rīcībspējai un pārmaiņām, zinātn.red. Stepčenko A., LU Akadēmiskais apgāds, 2019
3.	Dupate K. Eiropas Savienības tiesas prakse darba tiesībās. Rīga: Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība, 2011
4.	Mickeviča N., K.Rācenājs. Arodbiedrību likums ar komentāriem. Latvijas Brīvo arodbiedrību

Vispārējai lietošanai	Spēkā ar 01.03.2021.	Versija 4	lpp 3 no 5
-----------------------	----------------------	-----------	------------

	savienība, 2015. Pieejams: http://www.arodbiedribas.lv
5.	Ermsone D., SIA DDV, Darba devēja rokasgrāmata, Latvijas Darba devēju konfederācija, 2010
6.	Arrigo G., Casale G., International Labour Law Handbook from A to Z, ITC ILO, Turin, 2017
7.	Davulis T., Petrylaite D., Labour Regulation in the 21st Century: In Search of Flexibility and Security. UK, Cambridge Scholars Publishing, 2012.
8.	Risak M., Dullinger T., Report 140. The concept of “worker” in EU law: Status quo and potential for change, ETUI, Brussels, 2018.
9.	Kerikmäe T., Joamets K., Pleps J., Rodiņa A., Berkmanas T., Gruodytė E., The Law of The Baltic States, Switzerland, Springer International Publishing, 2017,
10.	International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights. United Nations. https://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CESCR.aspx
11.	Latvijas Republikas Tiesībsargs. Informatīvie materiāli, publikācijas, pētījumi. 2020. Pieejams https://www.tiesibsargs.lv/lv/pages/petijumi-un-publikacijas/publikacijas
12.	The future of work centenary initiative. International Labour Office, Geneva, 2015. www.ilo.org/public/libdoc/ilo/P/09383/09383(2015-104-I).pdf
13.	OECD Reviews of Labour Market and Social Policies: Latvia 2016. OECD, 2016. http://www.oecd.org/latvia/oecd-reviews-of-labour-market-and-social-policies-latvia-2016-9789264250505-en.htm
14.	Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likums, Latvijas Republikas likums (Saeimā pieņemts 2002.gada 09.maijā, spēkā stājās 2002.gada 01.jūnijā), Latvijas Vēstnesis, 29.05.2002., Nr.80
15.	Civillikums, Latvijas Republikas likums (pieņemts 1937.gada 28.janvārī, spēkā stājās 1992.gada 01.septembrī), "Valdības Vēstnesis", 20.02.1937., Nr.41.
16.	Latvijas Republikas Augstākās tiesas spriedumi un lēmumi 2014, Rīga, „Latvijas Vēstneša” Grāmatu apgāds, 2015
17.	Darba strīdu likums. Latvijas Republikas likums (pieņemts 2002.gada 26.septembrī, spēkā stājies 2003.gada 1.janvārī). Latvijas Vēstnesis, 16.10.2002., Nr.149.
18.	Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums. Latvijas Republikas 2009.gada 1.decembra likums (spēkā 2010.gada 1.janvārī). Latvijas Vēstnesis, 18.12.2009., Nr.199.
19.	Valsts fondēto pensiju likums, Latvijas Republikas likums (pieņemts 2000.gada 17.februārī, spēkā stājies 2001.gada 1.jūlijā), Latvijas Vēstnesis 08.03.2000, Nr.78/87
20.	Par valsts sociālo apdrošināšanu, Latvijas Republikas likums, pieņemts 01.10.1997., spēkā stājās 01.1.1999), Latvijas Vēstnesis, 21.10.1997., Nr.274/276.
21.	Valsts sociālo pabalstu likums, Latvijas Republikas likums, pieņemts 2002.gada 31.oktobrī, stājies spēkā 2003.gada 1.janvārī, Latvijas Vēstnesis, 19.11.2002.,Nr.168
22.	Indrūna, Z. Tiesu prakses apkopojums darba tiesības. Rīga, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība, 2012.
23.	Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā, Latvijas Republikas likums, pieņemts 2001.gada 20.decembrī, stājies spēkā 2003.gada 01.janvārī, Latvijas Vēstnesis, 28.12.2001., Nr.188
24.	Darba aizsardzības likums, Latvijas Republikas likums, pieņemts 2001.gada 20.jūnijā, stājies spēkā 2002.gada 1.janvārī, Latvijas Vēstnesis, 06.07.2001., Nr.105
25.	Arodbiedrību likums, Latvijas Republikas likums, (pieņemts 2014.gada 6.martā, spēkā stājies 2014.gada 1.novembrī), Latvijas Vēstnesis, 25.03.2014. Nr.60
26.	Gailums I., Darba likums, Tiesu prakse. Trīs daļas. Rīga, Gailuma juridiskā biznesa biroja izdevniecība, 2004

27.	Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības, Rīga, „Latvijas Vēstneša” Grāmatu apgāds, 2011
28.	E-rokasgrāmata „Zina savas tiesības”, http://www.zrkac.lv/dev_webadm/doc/Rokasgramata_Zini_savas_tiesibas.pdf , 2013
29.	The Universal Declaration of Human Rights. United Nations. http://www.ohchr.org/EN/UDHR/Pages/UDHRIndex.aspx
30.	Zvērinātu advokātu birojs „BDO Zelmenis & Liberte”. Darba likums ar komentāriem. Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība, 2010. http://www.lbas.lv/upload/stuff/201102/dl_ar_kom.pdf

Ieteicamā periodika

1.	Jurista Vārds// www.juristavards.lv
2.	Latvijas Darba devēju konfederācija: http://www.lddk.lv
3.	Valsts darba inspekcija http://www.vdi.gov.lv/
4.	Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra http://www.vsaa.lv
5.	iFinances// www.ifinances.lv
6.	Labklājības Ministrija, http://www.lm.gov.lv
7.	Nodarbinātības valsts aģentūra, www.nva.gov.lv
8.	LV portāls. Cilvēks. Likums. Valsts. www.lvportals.lv
9.	Latvijas Republikas tiesību akti. www.likumi.lv